

ARBEJDSMARKED 10. april 2021

Kronik: Er en grøn jobgaranti en god idé?

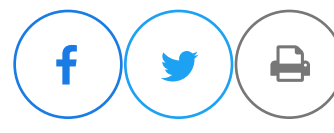
En grøn jobgaranti vil indeholde mange af de samme problemer som det nuværende aktiveringsystem. Indførte man i stedet en borgerløn, kunne man vende processen på hovedet, og gøre lønarbejde til en ret, ikke en pligt, skriver fhv. lektor Erik Christensen.

Borgerlønnen kan skabe en mere positiv forudsætning for arbejdssøgende, og vil gøre arbejde til en ret frem for en pligt, mener dagens kroniker. Illustration: Anna Parini

Af Erik Christensen

🕒 4 min. læsetid

Pelle Dragsted har skrevet et [tankevækkende indlæg i Information om](#), at en grøn jobgaranti kan sikre alle et job og gøre op med kapitalismens arbejdsløshedsmaskine. Sikke et guldæg – både sikre social tryghed igennem fuld beskæftigelse og sikre en bæredygtig udvikling igennem et opgør med den kapitalistiske vækst! Det lyder næsten for godt til at være sandt.

Ideen stammer fra [rapporten](#) 'Grøn jobgaranti i Danmark – Forslag til en retfærdig økonomisk omstilling mod et bæredygtigt samfund'. Den er udarbejdet af Klima- og omstillingsrådet (KOR). Men når man ser rapporten efter, ser det knap så strålende ud, som Dragsted giver udtryk for.

“En borgerlønnen ville anerkende og stimulere alt det uformelle, bæredygtige arbejde, som en grøn jobgaranti ikke vil fange.”

Den grønne jobgaranti skal sikre alle ledige ret til beskæftigelse i den offentlige sektor eller tredje sektor (non-profit organisationer), men ikke erstatte job i den private sektor. Den skal supplere eksisterende opgavevaretagelse i den offentlige og tredje sektor, med vægt på bæredygtighedsfremmende aktiviteter. Det skal finansieres statsligt, men organiseres lokalt. Ideen er at erstatte den 'arbejdsløse buffer', som eksisterer i en kapitalistisk økonomi, med en 'beskæftiget buffer', hvor

man tilbyder arbejdsløse et arbejde i jobgarantien.

Ideen er, at den grønne jobgaranti skal garantere de arbejdsløse muligheden for at udføre et meningsfuldt arbejde, "indtil et tilbud om ordinær beskæftigelse melder sig". Formålet er at skabe ekstra arbejdskraft til den offentlige eller tredje sektor, at hæve omsorgsniveauet for både mennesker og natur.

Mere af det samme fra jobcentre

Hvorledes beskrives betingelserne ellers for jobgarantien? Jobcentre formidler og godkender jobgarantijobs. Man er forpligtet til at tage imod et rimeligt arbejde i jobgarantien, som jobcentret henviser en til. Folk i jobgarantien skal have ret til ferie, pension og løn under sygdom og have mulighed for deltidsansættelse. Lønnens størrelse angives ikke, men tænkes at ligge omkring dagpengesatsen eller på mindsteløsniveauet i industrien. Den må ikke presse lønniveauet op.

Samlet må man konkludere, at det kun er en begrænset forbedring af vilkårene i forhold til de nuværende aktiveringsordninger. Hvis en grøn jobgaranti virkelig skulle betyde en nyudvikling i den danske arbejdsmarkedspolitik, skulle den designes noget anderledes. Så skulle den kombineres med en borgerløns-ordning og gøres frivillig.

Som KOR foreslår den udformet, vil jobgarantien jo ikke betyde en reel ret til et lønarbejde, når man samtidig får pligt til det! En reel frihed ville kunne opnås, hvis man fik friheden til at sige nej til jobgarantien, og der i denne frihed lå, at man fik friheden til stadig at stå som arbejdsløs med understøttelse (så længe det varede) eller gik på en borgerlønn. En borgerlønn ville anerkende og stimulere alt det uformelle, bæredygtige arbejde, som en grøn jobgaranti ikke vil fange.

En frivillig jobgaranti kombineret med en borgerlønn vil desuden have den fordel, at den ville give en reel frihed til både at sige nej til et lønarbejde, og samtidig give folk en vis ret til et lønarbejde. I forhold til en ren borgerlønsordning, vil det være en fordel for den gruppe af mennesker, der lægger stor vægt på at blive del i et lønarbejds-fællesskab og de kvaliteter, det har.

Farvel til trådemøllen

Ideen om at kombinere en grøn jobgaranti med en borgerlønn findes i en [helt ny rapport fra Det europæiske miljøkontor](#) (EEB), som bærer navnet 'Escaping the growth and jobs treadmill. A new policy agenda for post-coronavirus Europe'. Her foreslås der både en borgerlønn og en grøn jobgaranti, som kan mindske den strukturelle afhængighed af den økonomiske vækst og den traditionelle jobskabelse.

En borgerlønn kan være med til at omfordele velstanden. Den vil stabilere økonomien – og samtidig formindske afhængigheden af en BNP-vækst ved at sikre alle en indkomst til opfyldelse af deres basale behov. Ved at afkoble forholdet mellem lønarbejde og indkomst, vil den også være med til at mindske presset på miljøet. Det skaber muligheden for en mere lige kønsarbejdsdeling af både lønarbejdet og det uformelle, samfunds nødvendige arbejde.

Den grønne jobgaranti vil være med til at fremme velfærden i den offentlige sektor. Det vil betyde, at lønarbejde ikke længere er en pligt, men nu er blevet gjort til en reel ret, fordi man samtidig har en borgerlønn. Det vil i større udstrækning skabe meningsfulde jobs og desuden være fordelagtigt for arbejdsmiljøet og det ydre miljø.

Om skribenten

Erik Christensen

Tidligere lektor i samfundsfag på Aalborg Universitet. Medlem af [Borgerlønsbevægelsen](#). [Hjemmeside her](#).

[Læs mere](#)

Nyeste artikler

ØKONOMI
2. jun. 2021 · Af Henrik Herløv Lund
Joe Bidens "American Rescue Plan": Den store økonomiske vision har lang vej igen
Joe Biden har lanceret en ambitiøs plan for at genoprette amerikansk økonomi,...

KRITISK REVY
3. jun. 2021 · Af Niels Frølich
Enhedslistens årsmøde 2021 – 'Realos' vs. 'Fundis'
1 min. læsetid

Bliv skribent for Solidaritet

[Læs mere >](#)

Temaer

Arbejdsmarked

Debat

Tilmeld nyhedsbrev

Vi udsender én gang om ugen.

Tilmeld

Støt op om Solidaritet

Vi har brug for dig! Med din støtte sikrer du Solidaritetets fortsatte eksistens. Vi sætter pris på ethvert økonomisk bidrag.

Du kan nemt, hurtigt og direkte lave en aftale med Visa eller Mastercard - og den kan opsiges med øjeblikkelig virkning.

25 kr./md. >

60 kr./md. >

120 kr./md. >

150 kr./md. >

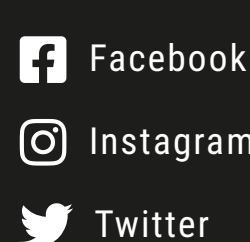
Følg os - få nyheder & podcasts direkte i dit feed

Kontakt

Mediehuset Solidaritet
Griffenfeldsgade 41
2200 København

Skriv til os på info@solidaritet.dk

Følg os her

Tilmeld nyhedsbrev

Modtag seneste nyt direkte i din indbakke. Tilmeld dig nedenfor.

Tilmeld